

Išgirstu trakstelint jo kaukolę dar prieš aptaškoma kraujo čiurkšlės.

Aiktelėjusi paskubom atsitraukiu ant šaligatvio. Vienas aukštakulnis užkliūva už krašto, kad nepargriūčiau, stveriuosi už automobilius statyti draudžiančio ženklą.

Tas vyras dar prieš kelias sekundes stovėjo tiesiai priešais mane. Kartu minioje laukėme žaliao šviesoforo signalo, bet jis per anksti žengė į gatvę ir buvo nutrenktas pravažiuojančio sunkvežimio. Šokau pirmyn jo sustabdyti, bet jis griuvo ir mano pirštai užčiuopė tik tuštumą. Prieš pat jo galvai palendant po ratu, spėjau užsimerkti, bet išgirdau garsą, primenantį atkemšamo šampano butelio pūkstelėjimą.

Kaltas buvo jis pats, ėjo atsainiai nudelbęs žvilgsnį į telefoną, nes greičiausiai jau daugybę kartų buvo kirtęs tą gatvę be jokių nutikimų. *Nužudytas rutinos.*

Aplinkiniams užima kvapą, bet niekas nesurinka. Vyrą nutrenkusio sunkvežimio vairuotojas iššoka ir akimirksniu parpuola prie kūno. Traukiuosi tolyn nuo įvykio vietos, o keli žmonės tuo tarpu skuba padėti. Ir nežiūrėdama į vyrą po ratu žinau, kad jis neišgyveno. Tereikia dirstelėti į mano kadaise baltą palaidinę, dabar visą nutaškytą krauju, ir tampa akivaizdu, kad labiau jam praverstų ne greitoji, o katafalkas.

Nusigręžiu, noriu pasitraukti nuo avarijos, rasti vietą atsikvėpti, bet užsidega žalia, tiršta žmonių masė plūsta pirmyn ir šioje Manhatano upėje prieš srovę niekaip nepasiirsi. Kai kurie žingsniuodami pro įvykio vietą nė nepakelia galvos nuo telefono. Nebešvaistau jėgų bandydama pajudėti ir tiesiog laukiu, kol minia išsisklaidys. Dirsteliu į avariją, stengiuosi nežiūrėti tiesiai į žuvusį vyrą. Sunkvežimio vairuotojas stovi prie automobilio galo ir plačiai išplėtęs akis kalbasi telefonu. Jam padeda trys, gal keturi žmonės. Keli, vedami kraupaus smalsumo, filmuoja klaikiąją sceną telefonu.

Jeigu dar gyvenčiau Virdžinijoje, viskas atrodytų kitaip. Gyvenimas aplink sustotų. Kiltų panika, žmonės klyktų, vos per kelias minutes prisistatytų žurnalistų komanda. Bet čia, Manhatane, pėsčiuosius nutrenkia taip dažnai, kad tai tapo tiesiog eiliniu trukdžiu. Kai kuriems tai tėra eismo spūstys, kitiems – *sugadinti drabužiai*. Tai taip įprasta, kad tikriausiai niekas apie tai nė neparašys.

Kad ir kaip kai kurių čionykščių abejingumas mane trikdytų, būtent dėl jo prieš dešimt metų į šį miestą ir atsikrausčiau. Tokiems kaip aš priklauso gyventi perpildytose vietose. Tokio dydžio mieste mano gyvenimas visiškai nereikšmingas. Čia galybė žmonių, kurių istorijos dar labiau apgailėtinos nei maniškė.

Čia esu nematoma. Nesvarbi. Manhatanas pernelyg tankiai apgyventas, kad kam nors rūpėčiau, už tai jį ir myliu.

– Jūs sužeista?

Pažvelgiu į priėjusį vyrą, jis paliečia man ranką ir nužvelgia palaidinę. Veide šviečia susirūpinimas, jis apžiūri mane, ieško sužalojimų. Iš reakcijos aišku, kad nėra vienas tų įdiržusių niujorkiečių. Gal dabar čia ir gyvena, bet, kad ir iš kur yra kilęs, miestas neatėmė iš jo paskutinių užuojautos kruopelyčių.

– Jūs sužeista? – pakartoja nepažįstamasis, šįsyk žiūrėdamas tiesiai į akis.

– Ne. Kraujas ne mano. Stovėjau šalimais, kai... – Nutylu. *Ką tik mačiau, kaip žuvo žmogus.* Buvau taip arti, kad mane aptaškė jo kraujas.

Persikrausčiau į šį miestą tam, kad tapčiau nematoma, bet tikrai nesu nesujaudinama. Stengiuosi tai pakeisti, tapti tvirta kaip asfaltas po kojomis. Kol kas sekasi nekaip. Jaučiu, kaip viskas, kas ką tik nutiko, prislegia širdį.

Užsidengiu delnu burną, bet pajutusi ant lūpų kažką lipnaus tučtuojau atitraukiu. *Dar kraujo*. Nudelbiu žvilgsnį į palaidinę. Galybė kraujo, ir visas ne mano. Sugnybusi pirštais atplėšiu audinį nuo krūtinės, pridžiūvęs kraujas limpa prie odos.

Man regis, reikia atsigerti. Ima svaigti galva, noriu pasitrinti kaktą, užsispausti nosį, bet bijau save liesti. Pažvelgiu į vyrą, vis dar gniaužiantį man ranką.

– Man aptaškė veidą? – klausiu jo.

Jis suspaudžia lūpas ir nusukęs žvilgsnį apsidairo. Mosteli į netoliese esančią kavinę.

– Ten bus tualetas, – sako ir priglaudęs ranką prie nugaros veda ta kryptimi.

Dirsteliu kitapus gatvės į „Pantem Press“ pastatą, kurėjau prieš avariją. Tiek mažai trūko. Penki – gal šeši – metrai iki susitikimo, kuriame žūtbūt privalau atsidurti.

Kaži, ar toli ką tik žuvęs žmogus buvo nuo savo tikslo?

Priėjus kavinę nepažįstamasis palaiko duris. Pro jas spraudžiasi moteris su kavos puodeliais abiejose rankose, bet staiga išvysta mano palaidinę. Akimirksniu suskumba trauktis atatupsta ir mudu su vyru žengiamo vidun. Patraukiu į moterų tualetą, bet šis užrakintas. Vyriškis pastumia vyrų tualetą duris ir mosteli man sekti iš paskos.

Neužrakinęs prieina prie kriauklės ir atsuka vandenį. Pažvelgus į veidrodį palengvėja – viskas ne taip blogai, kaip maniau. Šiek tiek kraujo ant skruostų, jis jau džiūsta ir juoduoja, truputį aptaškyta virš antakių. Bet, laimei, didžioji dalis teko palaidinei.

Vyras paduoda pluoštą popierinių rankšluosčių, kol šluostausi veidą, sušlapina dar saują. Užuožiu kraują. Rūgštus kvapas gražina mane į praeitį, kai buvau dešimties. Kraujo tvaikas buvo toks stiprus, kad prisimenu jį net ir po šitiek metų.

Pajutusi kylant blogulį sulaikau kvapą. Nenoriu vėmti. Bet trokštu nusivilkti palaidinę. *Dabar pat.*

Drebančiais pirštais ją atsisagstau, nusitempiu ir pakišu po srove. Kol vanduo dirba savo darbą, paimu iš nepažįstamojo daugiau šlapių rankšluosčių ir imu šluostytis kraują nuo krūtinės.

Jis prieina prie durų, bet, užuot palikęs mane vieną su prasčiausia liemenėle, jas užrakina, kad niekas neįeitų, kol esu pusnuogė. Toks džentelmeniškumas kelia man nerimą. Įsitempusi stebiu jo atvaizdą veidrodyje.

Kažkas pasibeldžia.

– Tuoju, – atsako jis.

Kiek atsipalaiduojau – mintis, kad prireikus kas nors už durų išgirs mano riksmą, ramina.

Susitelkiu į kraują, kol įsitikinu, kad nusivaliau visą kaklą ir krūtinę. Apžiūriu plaukus, sukuosi į kairę ir į dešinę, bet matau tik tamsias šaknis tarp blykstančios karamelės.

– Štai, – sako vyras, segdamasis paskutinę baltutėlių savo marškinių sagą. – Užsivilkit šituos.

Jo švarkas jau kabo ant durų rankenos. Vyras išsineria iš marškinių, po jais matyti balti marškinėliai. Jis raumeningas, aukštesnis už mane. Jo marškiniuose paskėsiu. Negaliu vilkėti jų per savo susitikimą, bet kito varianto neturiu. Paimu ištiestus marškinius. Dar keliais sausais popieriniais rankšluosčiais nusišluostau odą, apsivelku ir imu sagstyti. Atrodo apgailėtina, bet bent jau ne *mano* kaukolė išsprogo kam nors kitam ant palaidinės. *Šviesioji pusė*.

Ištraukiu šlapią palaidinę iš kriauklės ir susitaikau su tuo, kad jos nebeišgelbėsiu. Įmetu į šiukšlinę ir įsitvėrusi kriauklės pažvelgiu į savo atvaizdą. Į mane žiūri dvi pavargusios, tuščios akys. Siaubas, kurį ką tik išvydau, nutamsino riešutinę jų spalvą iki purvinai rudos. Delnais pasitrinu skruostus, kad grįžtų raudonis, bet veltui. Atrodau kaip giltinė.

Nusigręžusi nuo veidrodžio atsiremiu į sieną. Vyras atsilaisvina kaklaraištį. Įsikišęs jį į kostiumo kišenę kurį laiką mane nužiūrinėja.

– Nesuprantu, ar jūs rami, ar apimta šoko.

Nesu apimta šoko, bet ir nepasakyčiau, kad rami.

– Nežinau, – prisipažįstu. – Ar jums viskas gerai?

– Taip, – atsako jis. – Deja, esu matęs blogiau.

Pakreipusi galvą mėginu perprasti visus mįslingo jo atsakymo sluoksnius. Jis nusuka žvilgsnį, bet dėl to įsispoksau tik dar labiau ir susimąstau, kas galėtų būti blogiau nei sunkvežimio rato traiškoma žmogaus galva. Gal jis *tikrai* vietinis niujorkietis. O gal dirba ligoninėje. Spinduliuoja saviklio, kuria dažnai pasižymi žmonės, vadovaujantys kitiems.

– Ar jūs gydytojas?

Vyras papurto galvą.

– Dirbu su nekilnojamuoju turtu. Bent jau dirbau. – Jis žingteli pirmyn, ištiesia ranką ir nubraukia kažką nuo mano marškinių. Savo marškinių. Nuleidęs ranką dar kurį laiką žvelgia man į veidą, galop atsitraukia.

Jo akys dera prie kaklaraiščio, kurį ką tik įsidėjo į kišenę. *Šartrezo spalvos*. Jis išvaizdus, bet kažkodėl atrodo, kad nenorėtų toks būti. Tarsi išvaizda keltų jam nepatogumų. Lyg norėtų, kad jos niekas nepastebėtų. Jis trokšta ištirpti šiame mieste. *Visai kaip aš*.

Dauguma žmonių į Niujorką atvyksta tam, kad būtų pastebėti. Likusieji – pasislėpti.

– Kuo jūs vardu? – klausia jis.

– Luena.

Kai ištariu savo vardą, jis tarsi sustingsta, bet vos po kelių sekundžių atkunta.

– Džeremis, – prisistato. Priėjęs prie praustuvės vėl atsuka vandenį ir ima plautis rankas. Nepaliauju į jį spoksoti, nes niekaip nepajėgiu numaldyti smalsumo. Ką jis turėjo omeny sakydamas, kad matė blogiau, nei ką tik nutikusi avarija? Minėjo dirbęs su nekilnojamuoju turtu, bet net ir blogiausia agento darbo diena nesukeltų tokio slogučio, koks gaubia šį vyrą.

– Kas jums nutiko? – klausiu.

Jis pažvelgia į mane veidrodyje.

– Ką turit omeny?

– Minėjot matęs blogiau. Ką matėt?

Jis užsuka vandenį, nusišluosto rankas ir atsigręžia.

– Tikrai norit sužinoti?

Linkteliu.

Jis įmeta popierių į šiukšlinę, susibruka rankas į kišenes. Dar labiau paniūra. Žiūri man į akis, bet atrodo, lyg mintimis būtų kur nors labai toli.

– Prieš penkis mėnesius ištraukiau iš ežero savo aštuonerių metų dukters kūną.

Staiga įkvepiu, ranka stveriuosi už kaklo. *Jis visai ne paniūręs. Jis skęsta sielvarte.*

– Labai atsiprašau, – sukuždu. Nuoširdžiai. Užjaučiu jį dėl dukters. Atsiprašau, kad smalsavau.

– O jūs? – klausia jis. Atsiremia į spintelę, lyg būtų pasiruošęs šiam pokalbiui. Jo laukęs. Vylęsis sutikti žmogų, dėl kurio jo tragedijos nebeatrodytų tokios tragiškos. Taip jau nutinka, kai patiri patį didžiausią sielvartą. Ieškai tokių kaip tu... labiau nenusisėkusių nei tu... ir naudojiesi jais, kad po tų siaubingų dalykų, kuriuos išgyvenai, pasijustum bent krislą geriau.

Prieš prabildama nuryju seilę, nes mano tragedijos su jo nė nepalyginamos. Prisimenu naujausią ir man gėda apie ją pasakoti, nes dabar ji ima atrodyti tokia nereikšminga.

– Praėjusią savaitę mirė mama.

Į mano tragediją jis nesureaگوja taip, kaip aš į jo. Nesureaگوja iš viso ir susimąstau, kad galbūt vylėsi, jog maniškė bus baisesnė. Bet ne. *Jis laimėjo.*

– Kaip ji mirė?

– Nuo vėžio. Pernai rūpinausi ja savo namuose. – Jis pirmasis žmogus, kuriam balsu apie tai prasitariau. Pajutusi, kaip rieše tvinksi pulsas, užspaudžiu jį kita ranka. – Šiandien pirmą sykį per daugelį savačių išėjau į lauką.

Dar kurį laiką vienas į kitą žvelgiame. Noriu ką nors pasakyti, bet iki šiol dar niekada nebuvau įsivėlusį į tokį sudėtingą pokalbį su visiškai nepažįstamu žmogumi. Visai norėčiau jį baigti, nes apie ką po viso šito dar įmanoma kalbėtis?

Apie nieką. Tik tylėti.

Jis vėl atsigręžia į veidrodį, pasižiūri į savo atvaizdą, pasitaiso tamsių plaukų sruogą.

– Turiu eiti į susitikimą. Ar jums tikrai viskas gerai? – Jis žvelgia į mane veidrodyje.

– Taip. Normaliai.

– *Normaliai?* – Jis atsigręžia ir pakartoja klausiamai, tarsi *normaliai* neskambėtų taip raminaimai, kaip *gerai*.

– Viskas bus gerai, – pakartoju. – Ačiū už pagalbą.

Norėčiau, kad jis nusišypsotų, bet šią akimirką tai atrodo nederama. Man smalsu, kaip atrodytų jo šypsena. Bet jis tik gūžteli pečiais ir taria:

– Na, tiek to.

Pasisukęs atrakina duris. Palaiko jas, bet aš iškart neinu. Tik stebiu jį, nes nesijaučiu pasirengusi susidurti su išoriniu pasauliu. Esu dėkinga jam už gerumą ir noriu pasakyti dar ką nors, kaip nors padėkoti, gal nupirkdama kavos ar grąžindama marškinius. Mane traukia jo altruizmas – šiais laikais tai tokia retenybė. Bet jam ant piršto blykstelėjęs vestuvinis žiedas išgena mane laukan, iš tualetu, iš kavinės, į gatves, kur zuja dar didesnė minia.

Atvykusi greitoji pagalba visomis kryptimis sustabdė eismą. Grįžtu atgal prie įvykio vietos, svarstau, gal vertėtų duoti parodymus. Lūkuriuoju prie policininko, užsirašinėjančio kitų liudininkų pasakojimus. Jie niekuo nesiskiria nuo maniškio, bet vis vien viską papasakoju ir palieku kontaktinę informaciją. Nežinau, ar mano parodymai kam nors pravers, nes paties smūgio nemačiau. Tiesiog atsidūriau taip arti, kad girdėjau. Taip arti, kad buvau ištapyta tarsi Džeksono Poloko drobė.

Grįžtelėjusi matau, kaip Džeremis išeina iš kavinės nešinas garuojančia kava. Ryžtingai pereina gatvę. Jo mintys jau kažkur kitur, toli nuo manęs, galbūt sukasi apie žmoną ir apie tai, ką pasakys jai grįžęs namo be marškinų.

Išsitraukiu iš rankinės telefoną ir dirsteliu į laikrodį. Iki susitikimo su Koriu ir „Pantem Press“ redaktore dar penkiolika minučių. Dabar, kai šalia nebėra mintis blaškančio nepažįstamojo, rankos ima virpėti dar stipriau. Gal padėtų kava. Tikrai padėtų morfijus, bet slaugos namų personalas, aną savaitę po mamos mirties užsukęs susirinkti įrangos, visą išsivežė. Gaila, kad buvau pernelyg sukrėsta ir pamiršau jį paslėpti. Dabar tikrai praverstų.